

Spælímenninir 25 ár

Í ár eru 25 ár síðani, at Spælímenninir funnu saman. Ella Spælímenninir í Hoyðølum, sum teir eisini hava verið róptir, tí tað var í Hoyðølum, at bólkurin fann saman og ein kann siga, at leiðin gekk langt út um dalin í Hoyðølum, tí bólkurin hevur ferðast sera víða hesi árin

Við á ferðini í Hetlandi vóru Erling Olsen, Angelika Nielsen (violin), Ívar Bærentsen (mandolin, guitar), Sharon Weiss (blokkfloyta), Kristian Blak (klaver) og Mikael Blak (bass)

Mynd: Edvard N. Dehess

DAGFINN OLSEN

Í august í ár vóru 25 ár síðani, at Spælímenninir funnu saman í Hoyðølum. Hetta var í 1974 og bólkurin gjordist beinanvegin savningsstað hjá teimum, ið høvdu áhuga fyri spælmanstónleiki, bæði hjá føroyingum og hjá fólki, ið eru flutt hendaveg. Bólkurin hevur eisini havt nógvir limir millum ár og dag.

Seinastu árin hevur manningin tó verið stóðug

við violin, mandolin, blokkfloytu, klaveri og bassi. Tó hava fleiri gestatónleikarar verið eisini.

Skráin hevur altíð verið merkt av teimum, ið hava verið við. Tradiðionellir norðurlenskir, bretskir og amerikanskir tónar. Ívar Bærentsen hevur ríkað við fleiri av sínum egnum instrumentu og vokalu lögum.

Síðani 1977 hava Spælímenninir ferðast í Norðurlondum, Bretsku Oyggjunum, Amerika og Europa

og er tann bólkur í Føroyum, ið hevur ferðast mest og er komin sera víða. Einar 50 konsertir vóru á skránni árliga í áttatiárunum. 7 flogur/plátur hava Spælímenninir givið út, ið eru seldar í 12000 eintøkum.

Í juli - august í ár voru teir á ferð í samband við tvey 25 árin. Hetta var í Føroyum og í Hetlandi, har spelt varð fyri 3000 áhoyrarum á 6 konsertum. Við á ferðini vóru Erling Olsen, Angelika Nielsen (violin), Ívar Bæ-

entsen (mandolin, guitar), Sharon Weiss (blokkfloyta), Kristian Blak (klaver) og Mikael Blak (bass).

Langur listi

Ferðalistin hjá Spælímenninum er langur. At nevna øll stöðini, ið hava fingið vitjan av Spælímenninum hevði verið vónleyst. Men um vit til stuttleika nevna londini, so kann lesarin hava í bakhøvðinum, at í USA til dømis eru eini 50-60 stöð, har teir hava spelt. Aðrastaðni eru kanska eini 10 - 15. Londini eru Kanada 1979-97, USA, 1978-96, Frakland 1981, Slovakia 1992, Finnland 1987, Svøríki 1994-98, Danmark 1978-98, Ísland 1979-87, Grønland 1987, Føroyar 1974-99, Hetland 1977-1999, Orknoyggjar 1977-94, Skotland 1977-94 og Ongland 1978.

Spælímenninir hava eisini verið í útvarpi og sjónvarpi. Beinleiðis í BBC, DR og í USA m.a. A Prairie Home Companion fleiri ferðir - 11.000.000 lurtaarar, og CBC í Kanada, ið er landsdekkandi. Spælímenninir hava hesi árin eisini verið í sjónvarpi. Í BBC og í grønlensku sjónvarpi.

Onnu Poulsen til minnis

Okkara góði starvsfelagi og vinur, Anna Poulsen er farin, 46 ára gomul. Tað kennist tómt og tungt at vita, at vit ongantíð aftur skulu síggja hana okkara millum. Hon sum fylti so nógv, bæði á arbeiðsplássi og í vinaskarða okkara.

Anna fekk sær sjúkrasystraútbúgving í Íslandi. Hon byrjaði at starvast á B8 í 1979. Tað sum serliga eyðkendi Onnu sum sjúkrasystir var, at hon var so altrá eftir at nema sær nýggja vitan. Hon var erin av yrki sínum og tað lá henni frammaliga í huga at menna tað. Hon visti fyrimyndarlaga í verki, hvat góð sjúkrarøkt hevur at týða. Á deildini brúka vit skjalprógvað sjúkrarøktaraamboð (standardrøktarætlan), ið hon hevur lagt til rættis.

Í síni tíð sum sjúkrasystir hevði Anna ymisk álitisstørv. Hon var trygdarumboð á B8 í nógv ár, og tá tvey trystamarlið vóru sett á stovn av Landsjúkrahúsinum og Vaktar- og Bjargingartænastuni, var Anna á einum hesum.

Anna var positiv og altíð við tí góða orðinum. Tó ikki so at skilja, at hon lat alt um seg ganga. Tvørturímóti var hon ikki rædd fyri at siga sína hugsan um hon helt at torvur var á tí.

Hon var góður fyrriskipari. Hetta sást í nógvum hópum. Serliga kunnu nevast B8 útfærðirnar sum hon hvørt ár var við til at skipa fyri. Á hesum útfærðum hava vit starvsfelagar saman við maku og børnum vitja flestu oyggjar okkara. Hesar oyggjar bar Anna serliga stóran alsk til. Hon var náttúru-menniskja sum tey fægstu, hevði eitt vakið eyga fyri øllum og var ofta at síggja út í náttúruni, annaðhvørt til gongu ella á hestbaki.

Anna elskaði lívið, og tá hon gjordist sjúk, góvu hesir túrar henni linna.

Nú Anna er farin, mugu vit aftur onkursvegna ásjóna, at hon, eisini við sjúku síni, lærði okkum nógv.

Kærleiki hennara til øll síni, Páll, synir, foreldur, verforeldur og systkin við familju gav henni treysti og treiskni til at halda áfram við at stríðast langt eftir at kroppinum barst frá.

Stuðulin frá Páll og familju var av ómetaliga stórum týðningi fyri hana nú hon gjordist sjúk.

Við hesum orðum og samkenslu okkara lýsa vit frið yvir minnið um okkara góða vin og starvsfelaga Onnu Poulsen.

Starvsfelagarnir

Karel Appel til Føroya

Tann 9. oktober letur upp framsýning við standmyndum og málningum eftir hálendska listamannin Karel Appel. Hann verður sjálvur hjástaddur og niðurlandski sendiharrin í Danmark, J.H.W. Fietelaars letur framsýningina upp

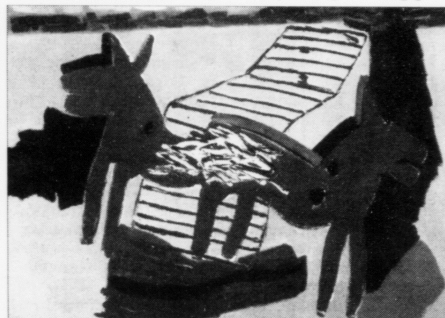
DAGFINN OLSEN

Karel Appel er óivað kendasti listamaður, ið hevur sýnt fram í Føroyum. Hann er borin í heim í Amsterdam í 1921 og er búsetur í New York.

Karel Appel var millum teirra, sum í 1948 stovnaði tann kenda Cobra bólkin. Heitið er sett saman av stavunum CO (Copenhagen), BR (Brussel) og A (Amsterdam). Listamenninir vóru Dotremont og Noiret úr Belgia, Asger Jorn úr Danmark og Appel, Constant og Corneille úr Niðurlondum

Í langa listarlívi sínum hevur Appel verið sera virkin. Hann hevur roynt at flutt mál, sett spurningar við sjálvsagdar siðbundnar og søguligar loysnir.

Hann er millum teir listamenn, ið komu fram undir og eftir seinna veraldarbardaga. Teir vóru hugtíknir av surrealismuni, hennar ideologi og myndamáli. Men hetta var ikki nógmikið. Teir vildu víðari við at betra góðskuna og myndamálið. Allir vóru upptíknir politiskt og settu spurnartekin við borgarligu virðini. Teir vildu skapa „un autre art“,

aðra list.

Teir vundu sær ofta til list, ið var alternativ, list, ið ikki var lögð undir tryst av tí etableraða innan mentan og estetikk. Hetta var poppu-lerlist, primitiv list, barnatekningar og tekningar hjá sálarsjúklingum.

Cobra málarnir skaptu list, ið var stýrd av kenslum. Lyklaorðið var broyting. Málið var at rökka hinumegin etableraðu mentanina fyri at skapa sýmbolskar figurar á lórfíð fyri tær kenslur, ið menniskju høvdu trøngt burtur. Karel Appel tók til sín hetta við

barnatekningum og primitivari list og arbeiðið við at lata „handling uttan hugsan“ sleppa at taka yvir. Í meira enn fimti ár hevur hann arbeitt við at finna nýggjar leiðir. At bróta niður tað akademiska í listini og lata upp fyri tí spontana.

Verk eftir Karel Appel verða sýnd fram í Listaskálanum í Havn og sýningin byrjar leygardagin, har bæði Appel og niðurlandski sendiharrin í Danmark, J. H. W. Fieldlaars, eru hjástaddir.

Lesið eisini Sosialin á Internetinum

www.sosialurin.fo